

трална и Југоисточна Европа“ и во други реферати.

Паѓа в очи фактот дека во повеќе реферати, кога се говори за местото и придонесот на Југославија и другите народи во Европа во повеќе случаи Југославија се набројува веднаш после Полска. Исто така, кога стана збор за соработката на советската армија со народноослободителната војска на Југославија, во повеќе случаи се имаше третман за соработка меѓу двете армии признавајќи ја НО војска како организирана војничка сила. Покрај овие искажувања, во некои реферати, се разбира помалку на број, не се правеше разлика во степенот на организираност и придонесот на одделните земји, туку едноставно се набројуваа земјите каде бил организиран отпор против окупаторот, со што се намалуваше значењето на НОБ на Југославија.

Во повеќе наврати беше третирана соработката и заедничките дејства на советската армија со НОВ на Југославија во Белградската операција. Во неколку реферати беа изнесени критички осврти на пишувањето на западната историографија

оценети како фалсификати во одредени насоки.

На првиот ден на работата на научната конференција им се даде можност на странските делегации да настапат со свои реферати. Југославија беше застапена со прилогот на д-р Бранко Петрановиќ на тема: „Придонесот на Југославија во победата над фашизмот“, кој беше мошне внимателно ислушан.

Од рефератите на другите делегации заслужува внимание рефератот на унгарската делегација кој мошне објективно го презентираше придонесот на југословенските народи во победата над фашизмот.

И покрај приврзаноста кон Варшавскиот пакт, се забележува стремж кај дел од советските научни работници кои ја обработуваат Втората светска војна, објективно да го третираат сестраниот придонес на југословенските народи во Втората светска војна. Притоа, вниманието беше свртено кон фактот дека народноослободителната војска во текот на четирите години на војната ангажираше огромни сили на окупаторот.

М. Т.

ЛЕТЕН ТЕРЕНСКИ СЕМИНАР ЗА ИСТОРИЧАРИТЕ ОД СРХ И СРМ

Сојузот на друштвата на историчарите на СРМ активно соработува со друштвата на историчарите од другите наши републики.

Минатата година 130 историчари од СРХ изведоа подвижен теренски семинар низ СРМ за изучувањето на историјата на Македонија и на македонскиот народ. Оваа година, друштвата на историчарите и заводите за школство на СРХ и СРМ организираа подвижен семинар за

историчарите од двете републики за изучувањето на историјата на северното хрватско приморје. Средства за овој семинар за учениците од СРМ обезбедија Сојузот на друштвата на историчарите на СРМ (5.000 н. д.), Републичкиот завод за школство на СРМ (3.000 н. д.), регионалните заедници за образование и самите учесници на семинарот.

Спрема претходниот договор, а со оглед на сместувачките и превоз-

ните можности, беше решено на овој семинар од СРМ да учествуваат 20 историчари, а од СРХ 120. Сојузот на друштвата на историчарите на СРМ и Републичкиот завод за школство на СРМ поканија 22 историчари и тоа од Скопје 4, од Битола 2 и од останатите градски центри по 1 да земат учество на овој семинар. Но од поканетите, на семинарот учествуваа 17 историчари од СРМ и 123 од СРХ т.е. вкупно 140 учесници.

Семинарот се одржа во времето од 1 до 9 јули 1970 година.

Работата на семинарот започна во Задар на 1. јули 1970 година. Учесниците на семинарот беа сместени во сосем новиот хотел „Борик“, во задарското туристичко подрачје „Борик“, оддалечено од градот неколку километри. Во „Борик“ семинарот работеше од 1 до 3 јули. За тоа време беа одржани седум предавања и посетени знаменити културно историски локалитети и објекти.

На 1. јули доцентот д-р Стјепан Обад го прочита предавањето од проф. д-р Стјепан Антољак на тема: „Далмација во времето на Млетачката управа“ (проф. Антољак не присуствуваше на семинарот). Истиот ден Иво Петричоли одржа предавање со проекции на тема: „Културната историја на Задар во времето на хрватските владетели“. Професорот д-р Динко Форетиќ одржа предавање на тема: „Задар од 1797 до 1918 година“. Попладнето Д-р Вјекослав Маштровиќ одржа предавање: „Нин во минатото“.

На 2. VII, пред пладнето, учесниците на семинарот го посетија градот Нин и ги разгледаа неговите историски знаменитости. По пладнето Д-р Вјекослав Маштровиќ одр-

жа предавање на тема: „Придонес на Задар на хрватската култура“.

На 3. VII, пред пладне, Д-р Стјепан Обад одржа предавање на тема: „Далмација во времето на народната преродба“, а професорот Валентин Уранија предавање: „Задар во НОБ“. Потпретседателот на Соборот на СРХ Макс Баќе одржа предавање за Југословенската федерација.

На 4. VII, учесниците на семинарот го напуштија Задар и тргнаа со своите три автобуси за Пореч (Истра). Патем, во Сењ, проф. д-р Игор Караман одржа предавање: „Сењ и Хрватското приморје во економската историја на поширокиот Хрватски хинтерланд“. По ова предавање учесниците на семинарот ја посетија тврдината „Нехај“, градскиот музеј и го разгледаа градот Сењ. Во тврдината „Нехај“ директорот на градскиот музеј, проф. Главичиќ, одржа кратко предавање со звучна илустрација за сењските ускоци и Војната граница. Потоа, околу 22 часот учесниците на семинарот пристигнаа во Пореч.

Во втората фаза на семинарот во Пореч, на 5. VII пред пладне беа одржани три предавања и тоа од проф. д-р Мато Шуиќ: „Економската условеност за урбанизацијата на нашето Приморје (во античкиот период)“, од професорот Мирослав Бертоша: „Истра под Венеција“ и Петар Стрчиќ, „Народна преродба во Истра“. По пладнето проф. д-р Мирјана Грос одржа предавање на тема: „Активноста на Супило до 1914 година“.

На 6. VII пред пладнето беше посетена Пула и разгледани нејзините знаменитости, под стручното водство на археологот Анте Марушиќ. По пладнето доцентот д-р

Рене Ловренчиќ одржа предавање за Ленин.

На 7. VII пред пладнето беа посетени Пазин, Берам и Мотовун кадешто беа разгледани нивните бројни знаменитости. По пладнето проф. д-р Драгован Шепиќ одржа предавање на тема: „Односот на Италија спрема создавањето на југословенската држава“.

На 8. VII пред пладне д-р Богдан Кризман одржа предавање на тема: „Југославија и Италија во надвечерието на Втората светска војна“. По предавањето претседателот на Хрватското историско друштво д-р Мирјана Грос одржа седница со присутните, на која се разгледа работата на друштвото и неговите наставни планови.

По пладнето беа разгледани културно-историските знаменитости на Пореч.

На 9. VII се изведе излет до Трст, Аквилеја и Градо. Учесниците на семинарот беа мошне одушевени од мноштвото значајни културно-историски споменици на Аквилеја, каде што од доцната антика и ранохристијанскиот период има многу добро зачувани остатоци. Со тоа семинарот ја заврши својата деветодневна работа.

На враќањето, во Трст, групата се подели на два дела. Едниот дел се врати за Пореч, за да оттаму се разотиде по своите места на живеење, а вториот дел тргна за Сержана, откаде и нашата група од

Македонија околу 22 часот со воз тргна за Скопје. Во Скопје пристигнавме на 10 јули во 17,45 часот.

Како што и од програмата може да се види работата во семинарот беше мошне напорна. Работниот ден започнуваше во 7,30 и траеше до 13,30 часот, за да попладне продолжи во 17,30 и да трае до околу 19,30 часот. Но и покрај ваквиот напор учесниците на семинарот беа мошне активни и задоволни од програмата којашто беше разноврсна по својата содржина, интересна и корисна. За повеќето од учесниците на семинарот Истра беше посебно откритие со своите природни убавини и богатства од секаков вид.

За мошне успешниот семинар треба да се заблагодари пред сè на одличната организација што ја замислија и ја изведоа домаќините. Иако на семинарот учествуваа 140 историчари, тој се одвиваше во знак на потполна хармонија. Нашата група беше срдечно примена и таа срдечност и другарство беа присутни за сите девет дена колку што траеше семинарот. По однос на взаемната соработка на нашите две друштва се дадоа сугестии што нивните управи треба во иднина да ги реализираат. Меѓу другото се навести посета на група студенти и професори по историја од Филозофскиот факултет во Загреб на нашата Република во мај 1971 година.

А. А.